

**Kommuneprogram Lindesnes SV
2023-2027**

For de mange – ikke for de få

Forord

Verden og Lindesnes står i en ulikhetskrise og en klima- og naturkrise. Det vil SV gjøre noe med!

Velferdsstaten er en forutsetning for å skape et mer rettferdig og solidarisk samfunn. SV jobber for gode fellesskapsløsninger som kan gi enkeltmennesket frihet og trygghet, uavhengig av økonomisk og sosialt utgangspunkt. I arbeidet med kommunens tjenestetilbud ønsker vi å sikre at alle får like muligheter og gode levekår.

SV vil kjempe for at folk kan fortsette å leve og bo der de selv ønsker i kommunen. Det forutsetter at det kommunale tjenestetilbudet utvikles, og at infrastruktur og næringsutvikling har som mål å ta hele kommunen i bruk på en miljøvennlig og bærekraftig måte og tar vare på våre verdifulle naturressurser.

Hovedsaker

Lindesnes SV vil:

- kjempe mot økende forskjeller
- kjempe mot ødeleggelse av klima og natur
- kjempe for gode lokalsamfunn som tar vare på folk og gir alle muligheter

Med vår politikk er det mulig å gjøre noe med de store forskjellene, løse klima- og naturkrise og bygge gode lokalsamfunn. Men det krever politisk vilje og mot til faktisk å ta grep og fremme den politikken som skal til.

Gode lokalsamfunn, lokaldemokratiet, velferden, arbeidsvilkår, beredskap og miljøet blir alle truet av at markedskreftene blir dominerende på stadig flere områder. Det gjør at lokalsamfunn mister livsgrunnlaget, at barnehager og barnevern blir profittobjekter og at beredskapen ofres for å tyne effektiviteten enda litt mer. Klima og natur både lokalt og globalt taper i møte med forventninger og krav om stadig økonomisk vekst.

SV vil forsvare og satse på fellesskapene. Det er gjennom fellesskapene vi skaper gode lokalsamfunn, løser de store utfordringene og sikrer at den enkelte kjenner trygghet, blir tatt vare på og blir hørt.

SV vil inngå allianser med organisasjoner, grupper og aksjoner som deler våre mål. Vi vil også samarbeide med andre partier der det kan bidra til flertall for våre saker. Det er med denne kombinasjonen av press og samarbeid at SV vil levere resultater og skape forandring.

Innhold:

Kapittel 1: En god kommune å leve i	s. 3
Kapittel 2: En kommune med gode helse- og omsorgstilbud	s. 5
Kapittel 3: En god kommune å vokse opp i	s. 7
Kapittel 4: En framtidsrettet kommune	s. 9

Kapittel 1: En god kommune å leve i

Fellesskap gir frihet, og frie mennesker skaper gode fellesskap. En kommune som vektlegger innbyggermedvirkning, tar bedre avgjørelser til beste for alle. Livskvalitet handler også om å bo der du selv ønsker og føler tilhørighet, og tar del i frivillig arbeid. SV mener at en god kommune å leve i er en raus kommune med gode offentlige velferdstjenester og fritidstilbud. Den må vise seg som en attraktiv arbeidsgiver og ta sosialt ansvar og miljøansvar i sine tilbud og innkjøp.

Utviklings- og effektiviseringsarbeidet i ny kommune er sterkt forsinket. Pandemien har satt tiltak på vent, og den økonomiske situasjonen er krevende. SV støtter mange gode mål og tiltak i kommuneplanen «Bedre sammen». Inkludering og medvirkning er avgjørende for å lykkes.

Innbyggermedvirkning og frivillighet

I storkommunen Lindesnes er det viktig å legge til rette for at innbyggerne i alle deler av kommunen opplever å ha innflytelse, og at stemmen deres også teller med utenom valg. Folk skal oppleve reell medvirkning og glede ved å ta del i utviklingen av kommunen og lokalsamfunnet.

Lindesnes SV vil:

- opprette brukerråd ved alle kommunale enheter
- innføre brukermedvirkning i prosessen med budsjettarbeidet og opprette lokalråd/grendefvalg og nærdemokratiutvalg
- gjøre mer bruk av folkemøter og involvere velforeninger og andre berørte parter i planprosesser på et tidlig stadium
- senke stemmerettsalderen i kommunevalg til 16 år
- videreutvikle innbyggertorgene i kommunesentra
- arbeide for styrking av kommunens tre frivilligsentraler og sikre kommunal støtte til lag og foreninger

Likestilling, inkludering og mangfold (LIM)

SV er et sosialistisk og feministisk parti. Vi krever like rettigheter, muligheter og ansvar i kommunen vår – uavhengig av sosial bakgrunn, økonomi, alder, kjønn- og kjønnsidentitet, funksjonsevne, livssyn og etnisitet.

Lindesnes SV vil:

- løfte arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold
- utarbeide en handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- styrke kompetansen og opplæringen om seksualitet og kjønns mangfold i skolen
- ønske flyktninger og asylsøkere velkommen og sørge for god inkludering i lokalsamfunn og arbeidsliv

Kommunale tjenester og drift

SV mener at i en god kommune skapes velferden uten krav til profitt og av trygge og kompetente ansatte. Kommunale tjenester skal være nær folk og i størst mulig grad utføres i egen regi. Arbeidsgiverpolitikken skal bygge på tillit og samarbeid med ansatte og deres organisasjoner.

Lindesnes SV vil:

- sikre tilstedeværelse av kommunale tjenester i de tre kommunesentraene
- arbeide for rekommunalisering av velferdstjenester og si nei til privatisering og konkurranseutsetting.
- redusere bruk av eksterne konsulenter
- sikre likelønn
- redusere ufrivillig deltid og utlyse heltidsstillinger
- intensivere arbeidet med å beholde og rekruttere fagpersonale
- opprette kommunalt vikarkontor
- øke antall lærlingeplasser
- tilby flere tilrettelagte arbeidsplasser
- videreføre eiendomsskatten og innføre bunnfradrag

By- og tettstedsutvikling

SV vil at bosettingen opprettholdes i hele kommunen. Det forutsetter tilgang til kommunale tjenester, kollektivtilbud og dagligvaretjenester i tettsteder rundt om i kommunen. Byen vår, Mandal, må bli en levende by hele året.

Lindesnes SV vil:

- beholde boplikten
- opprettholde og videreutvikle innbyggertorvene i de tre kommunesentraene
- tilrettelegge for at dagligvareforretningene i bygdene opprettholdes
- etablere fellesarealer og møteplasser i nærmiljøene – gjerne tilknyttet kommunale tjenester/innbyggertorvene og i samarbeid med frivilligheten
- ta initiativ til utarbeidelse av en plan for sosial boligpolitikk
- styrke detaljhandelen i kommunesentraene
- tilrettelegge forholdene bedre for gående og syklende

Kultur, idrett, fritid

Kommunens kulturpolitikk skal sikre mangfold, og ta vare på kulturarv og tradisjoner. Kommunen har et ansvar for å legge til rette for at innbyggerne kan delta i meningsfulle fritidsaktiviteter, gjerne i samarbeid med frivilligheten

Lindesnes SV vil:

- styrke bibliotekfaglig kompetanse og bibliotektenestene i kommunen
- utvikle fritidsklubbtilbudet i alle kommunesentra i tråd med barn og unges behov
- arbeide for at kulturskoletilbudene er tilgjengelige for alle
- gi alle barn og unge gratis tilgang til en fritidsaktivitet
- etablere utlånsentral for fritidstilbud i alle kommunesentra
- sikre tilgang til og opparbeide friluftslivsområder i hele kommunen
- innføre halv- og helårskort i svømmehallen

Kapittel 2: En kommune med gode helse- og omsorgstilbud

I årene som kommer blir det færre barn og flere eldre over 80 år i Lindesnes kommune. Flere eldre vil trenge helsehjelp og omsorg av kommunen. Levekårsundersøkelser viser at mange innbyggere har det vanskelig, høy forekomst av psykiske plager og lidelser, og høyt medikamentbruk. Vedvarende lav inntekt, fattigdom og ulikhet har innvirkning på alle områder i et menneskes liv. Dette kan føre til redusert helse, segregering og isolasjon.

Utviklingen krever en omlegging av helse- og omsorgstilbudene. Kommunen skal i nær framtid ta stilling til bygging av nytt helsehus og omsorgsboliger. I dette arbeidet vil SV prioritere gode offentlige helsetjenester gjennom hele livsløpet, og god omsorg – nært og i rett tid.

Helsetjenester

Alle innbyggere skal ha tilgang på nødvendig helsehjelp - både forebyggende tilbud og tiltak som legevakt, fastlegetjeneste, helsestasjon, frisklivssentral, bo-team for psykisk lidelse/rus, vaksinekontor m.m.

Lindesnes SV vil:

- sikre fastlegeordningen
- arbeide for opprettholdelse av legevakt i kommunen
- styrke skolehelse- og jordmortjenesten
- sikre kommunalt boteam bedre arbeidsforhold
- medvirke til at det utarbeides en tiltaksplan mot vold i nære relasjoner

Hjemmebaserte tjenester, sykehjem og omsorgssentre

I årene som kommer vil vi alle måtte bo i egen bolig, inntil situasjonen krever heldøgns omsorg og sykepleie. Det betinger gode hjemmebaserte tjenester og samarbeid med frivilligheten. Bruk av velferdsteknologi må ikke erstatte menneskelig kontakt. Eldre hjemboende må sikres god helsehjelp og omsorg, sunn mat, aktivitet og sosiale møteplasser.

Lindesnes SV vil:

- sikre nødvendig antall omsorgsboliger og sykehjemsplasser i alle kommunesentra
- opprettholde tilstrekkelig antall korttidsplasser
- utvide dagtilbudet for eldre
- øke grunnbemanningen i helseinstitusjonene og hjemmetjenesten
- sikre døgnkontinuerlig hjemmesykepleie i hele kommunen
- sikre driften og tilbudene for eldre ved Senter for eldre i Tidemandgården
- arbeide for god demensomsorg
- tilrettelegge for gode aktivitetstilbud i samarbeid med frivilligheten

Miljøterapeutiske tjenester og rehabilitering

Kommunene har ansvar for tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne slik som psykiske lidelser, rusproblematikk, psykisk utviklingshemming og fysiske funksjonshemminger. Det kan handle om bolig, arbeid, dagtilbud, helsehjelp og hjemmetjenester. Samtidig må innbyggerne sikres et tjenestetilbud som bygger på samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten, og bedre oppfølging etter utskriving fra behandling. Brukermedvirkning er et viktig prinsipp.

Lindesnes SV vil:

- sikre bedre og ulike botilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne - leie eller eie
- øke aktivitetstilbudet innenfor psykisk helse og rus
- følge opp at mennesker med rusproblemer raskt tilbys avrusing, behandling og rehabilitering og individuelt tilpasset oppfølging.
- gi mennesker uten lovfestet rett til BPA mulighet til et godt individuelt, tilrettelagt og rettferdig tilbud
- styrke vernet for risikoutsatte voksne f.eks. TryggEst

Kapittel 3: En god kommune å vokse opp i

En god barndom varer hele livet. Alle barn og unge har rett på gode oppvekstvilkår, og at de og familiene deres sikres kvalifisert hjelp når det trengs. Mange barn vokser opp i vedvarende fattigdom. Mange får ikke den hjelpen de har behov for i vår kommune Satsing på barn og unges oppvekstmiljø er en investering for framtida og skal ivaretas av et kommunalt tjenesteapparat.

Barnehage og skole/SFO er viktige arenaer for sosialisering, inkludering, språkutvikling, lek og læring. De ulike enhetene i Familiens hus 0-24 skal sikre alle gravide, foreldre og barn tverrfaglig og helhetlig hjelp og støtte i deres nærmiljø. Kommunen står overfor en oppvekstreform, som omfatter alle enheter i oppvekstsektoren. De må sikres ressurser som gjør dem i stand til å skape gode oppvekstmiljø, og gi barn og unge rett tiltak i rett tid i tråd med kommunens politisk vedtatte planer.

Barnehage

Barnehager er bra for barn, og de aller fleste familier trenger et barnehagetilbud. SV mener at barnehagen er vår viktigste arena for tidlig forebyggende innsats. Derfor bør barnehagen styrkes og være et gratis offentlig ansvar på lik linje med skole og SFO.

19 av 28 barnehager i Lindesnes er private - bak 5 av de største står store kommersielle barnehagekonsern. SV vil endre dagens finansieringsordning for private barnehager, og arbeide for at alle barnehager drives i kommunal regi og av private ideelle organisasjoner. Bemanningen i må stå i forhold til bemanningsnorm/åpningstid.

Lindesnes SV vil:

- sikre bedre grunnbemanning i alle kommunale barnehager
- styrke det forebyggende arbeidet i barnehagene og ansattes barnehagefaglige kompetanse
- arbeide for at barnehagens åpningstid er i samsvar med foresattes behov
- sikre at pedagog- bemanningsnormen ivaretas i hele barnehagens åpningstid
- opprettholde full barnehagedekning, eventuelt rekommunalisere private barnehager ved avvikling

Skole

SV vil verne om den offentlige fellesskolen. Nærskolen er en av grunnsteinene i velferdsstaten og lokalsamfunnet, og har stor oppslutning i befolkningen. For mange unge faller i dag ut av utdanningsløpet allerede i grunnskolen.

Lindesnes SV mener at alle barn og unge har krav på et godt fysisk og psykisk skolemiljø. Opplæringstilbudet må styrkes slik at alle unge fullfører skoleløpet. Det handler både om å sikre at elevene får undervisning av kvalifiserte lærere, og at skolene kan tilby alternative undervisningsmetoder og læringsarenaer.

Lindesnes vil:

- opprettholde dagens skolestruktur
- si nei til privatskoler og fritt skolevalg
- styrke grunnbemanningen i skolen
- sikre alle elever undervisning av lærere som oppfyller kompetansekravene i de ulike fagene
- sikre elevene gode og nødvendige læremidler
- rehabilitere skolene etter oppsatt plan
- styrke skolebibliotekene
- styrke skolehelsetjenesten og ansette miljøveileder i skolene
- kunne tilby alternative læringsarenaer i skolen
- tilby skolefrukt på alle skoler
- innføre skolehage i undervisningen
- innføre leksefri skole

Skolefritidsordningen (SFO)

All erfaring viser at universelle løsninger gir det beste resultatet. SV mener at den neste nye barnereformen må være gratis SFO til alle barn. Reformen må innebære en kvalitetsheving av innholdet i dagens SFO-tilbud, sikre tilfredsstillende bemanning og krav til fagutdanna personell.

Lindesnes SV vil:

- innføre gratis SFO til alle barn
- opprettholde det kommunale skolefritidstilbudet i Vigmostad
- styrke bemanningen i SFO og stille kompetansekrav
- sikre SFO en åpningstid i samsvar med foresattes behov
- forbedre innholdet i SFO, og styrke samarbeidet med kulturskole og andre frivillige lag og foreninger for barn.

Familiens hus 0-24

Kommunen må satse på mer forebyggende tiltak overfor barn og foreldre, og de må være helhetlige og iverksettes tidligere i deres nærmiljø. Kjøp av ekstern kompetanse og kostbare barnevernstiltak må erstattes av kompetanseoppbygging og tilbud lokalt. Frigitte ressurser må brukes til å styrke det tverrfaglige samarbeidet i hele oppvekstsektoren og sikre at enhetene kan opprettholde og utvikle sine tjenester.

Lindesnes SV vil:

- prioritere og styrke tidlig og helhetlig innsats i alle enheter
- bygge opp gode tjenester og tilbud i nærmiljøet
- styrke ansattes kompetanse
- dreie tjenester fra private til offentlige tilbud innen barnevern
- sørge for hensiktsmessige lokaler for enheter i Familiens hus 0-24

Kapittel 4: En framtidrettet kommune

Klimaendringer, miljøforurensning og nedbygging av natur truer livet på jorda. Både indre bygger og kyststripa i vår kommune står under sterkt press. Det stiller store krav til en framtidrettet arealplanlegging og forvaltning av naturressursene.

Lindesnes SV mener at kommunen vår har enestående kvaliteter og muligheter som gjør den attraktiv å besøke og å bo i. De samme kvalitetene gir mulighet for utvikling innen ulike næringer.

Landet må på sikt stanse utvinningen av olje og gass for å nå klimamålene, og det er behov for utvikling av mer ren grønn energi. I vår landsdel står nå kampen mellom havvindsatsing og nedbygging av natur. For Lindesnes SV vil hensynet til mennesker og miljø veie tyngst.

Arbeidsliv/sysselsetting

Mange innbyggere mellom 20-66 år står uten tilknytning til utdanning eller jobb i vår kommune (ca. 22%). Deltakelse i arbeidslivet med trygge faste, hele stillinger som folk kan leve av er viktig for å skape et solidarisk samfunn med små forskjeller og å forebygge utenforskap. Her må kommunen selv gå foran som kommunens største arbeidsgiver, og i samarbeid med ulike aktører sikre høyere deltakelse i samfunnslivet.

Lindesnes SV vil:

- tilby kommunale heltidsstillinger gjennom økt grunnbemanning
- redusere bruken av vikarer og eksterne konsulenter
- opprette flere tilrettelagte arbeidsplasser/praksisplasser
- samarbeide med ulike offentlig instanser og privat næringsliv om tiltak for å få flere ut i utdanning og arbeid
- innarbeide strengere seriøsitetsbestemmelser i kommunens anskaffelsesstrategi
- samarbeide med næringslivet for å opprette flere lærlingplasser i ulike fag i kommunens regi

Det grønne skiftet og energisparing

I årene som kommer vil utvikling avhenge av tilgangen på ren fornybar energi. Alternative energikilder skal tas i bruk, vannkraftverkene skal effektiviseres og strømforsyningsnettet må bygges ut. Lindesnes SV mener at energisparing og en sterkere prioritering av hva vi skal bruke strømmen vår til, er nødvendig.

Lindesnes SV vil:

- stille strenge miljøkrav til industrien om nullutslipp og bruk av fornybar energi
- ha økt innsats for energisparing i kommunale enheter
- stille krav til å installere solcelleanlegg på kommunale bygg
- si nei til vindkraftverk på land og havvind nær kysten
- opprette kommunale tilskuddsordninger for enøktiltak i private hjem

Næringsutvikling

Lindesnes SV vil at det skal være attraktivt å etablere og videreutvikle bærekraftige næringer i kommunen. Næringsutvikling handler om mer enn handel og industri. Kommunen må ta et bredere initiativ til dialog mellom ulike næringslivsaktører, og legger forholdene til rette både for nye og etablerte bedrifter, primærnæringene og reiseliv. Ulike aktører innen offentlige og private virksomheter må samhandle bedre og ta i bruk de naturgitte og kulturelle fortrinnene våre på en bærekraftig og framtidsrettet måte.

Lindesnes SV vil:

- arbeide for mer dialog og samskaping mellom ulike næringslivsaktører
- støtte opp om næringsutvikling med lokal forankring/lokale bedrifter
- legge forholdene til rette for etablering av kompetansebedrifter
- bidra til industriutvikling i fornybar energibransjen
- være restriktive til nedbygging av matjord
- styrke lokal, økologisk matproduksjon og leveransemuligheter til kommunale enheter
- stille krav om mer skånsomt skogbruk, og støtte opp om lokal foredling av trevirke
- arbeide for videre utvikling av kommunens fiskerihavner
- videreutvikle hele Lindesnes som reiselivsdestinasjon

Infrastruktur

I en kommune med store avstander og spredt bosetting er privatbilen et nødvendig framkomstmiddel. For å redusere CO₂ -utslippene vil SV vil bedre kollektivtransporttilbudet der det er mulig, og legge til rette for bruk av el-bi, også i kommunal tjenesteyting. Vi vil innføre tiltak som kan redusere bilbruken i tettsteder.

Lindesnes SV vil:

- styrke kollektivtilbudet i by, tettsteder og utkantstrøk
- innføre gratis Taxus mellom sentrum og boområder i Mandal
- tilrettelegge for parkering ved kollektivknutepunkt
- opprette flere ladestasjoner for el-bil
- arbeide for lokaltog Marnardal- Kristiansand
- innføre tiltak for reduksjon av biltrafikken i Bryggegata
- innføre fartsgrense 30 km i gatene i Mandal sentrum
- arbeide for flere gang- og sykkelveier langs veier med mye trafikk
- sikre bedre vei-vedlikehold og brøyting

Arealplan

Vår kommune er Agders største skog og landbrukskommune og har en ettertraktet kyststripe. Natur og klima innbyr til rikt friluftsliv hele året. Landbruksarealene er velegnet for produksjon av trevirke, grønnsaker, bær og kjøtt. Langs kysten ligger forholdene godt til rette for fiskeri/havbruksnæring og fritidsfiske. Arealene må forvaltes og tas i bruk på en mer bærekraftig måte i tiden som kommer, slik at vi i størst mulig grad bevarer økosystemer og biologisk mangfold. Inngrep i naturen både på land og til vanns må respektere føre-var prinsippet og begrunnes i langsiktige interesser for natur og samfunn

Lindesnes SV vil:

- påse at arealplan og behandling av saker om arealbruk er i samsvar med lokale og nasjonale klima- og miljømål
- føre arealregnskap og sikre arealnøytralitet
- vil kreve uavhengige behov- og konsekvensutredninger ved forslag om nedbygging av natur
- si nei til nedbygging av Sodevika og Jåbekk Syd til sjørettet næring/havvind
- redusere antall dispensasjoner for tiltak i strandsonen – sjø, elv og vann
- innføre 120 m² brutto utbygd areal for fritidsboliger
- utarbeide en kommunal jordvernplan
- utrede innføring av nasjonalpark Oksøy – Ryvingen
- påse at allemannsretten blir ivaretatt
- informere og motivere for frivillig skogvern
- arbeide for flere verneområder i sjøen
- avslå søknader fiskeoppdrett i sjøen